

802—804 cum seminantibus. Opus summum est sacerdotis praedicare verbum Dei extirpareque de agro dominice possessionis peccatorum spinas; seminare mundissimum^a evangelicae veritatis frumentum; novare prius novalia^b et non seminare super spinas, ne forte erumpentem boni seminis herbam spineta scelerum suffocent. Ubi multae segetes, ibi manifesta fortitudo bovis. Bos est bene laborans sacerdos in populo Christi^c, qui veniet in exultatione portare manipulos suos ad horreum regis aeterni, qui eum oeconomum^d familiae suae constituit, ut det illis in tempore tritici mensuram. Beati, qui seminatis super omnes aquas. Aquae sunt populi, seminator verbi Dei predicator est. Qui servat ventum, numquam seminat. Qui timet terrenas potestates, tacet a predicatione veritatis; habens locum regiminis, sed opus rectoris negans; luporum rabiei^e non resistens, sed mercennaria timiditate fugiens; transitorium metuens perdere honorem magis quam celestem nitens acquirere gloriam. Hos tales, si forte inveniantur in sede aecclesiasticae dignitatis, tua sanctissima, pater optime, fiducialiter censura castiget, ut solus de omnium habeas mercedem labore: quia tu solus pallii honore^f et clarissimae sedis dignitate omnes excellere videris. Sit tua dextra sceptrum equitatis armata et sinistra clipeo pietatis honesta. Illinc potentibus splendeat veritas, hinc miseris auxilietur pietas, quatenus omnibus tuae auctoritatis prosit devotio. 'Omnibus^g omnia factus' cum apostolo, ut ex omnium salute tibi aeternae beatitudinis lucra multiplicentur.

Meique, deprecor, ut habeas in sanctis orationibus tuis memoriam. Festinabit et non tardabit dies amara, quam nullus effugere valet; sed non est^h metuenda, qui paratus est pulsanti aperire. Sed quantum me peccatorem scio, tantum me fateor metuere illam, ne forte, pondere peccatorum suppressus, caputⁱ in conspectu iudicis mei elevare non audeam. Adiuva, pater piissime, adiuva obsecrantem; et inter sanctorum reliquias patrum et predicatorum nostrorum lacrimis pietatis tuae aliquid huius gravissimi ponderis minue de cervice mea. Quia quo tua bonitas instantius deprecetur pro me et^k liberior ab hac sarcina impietatis meae caput levare audeam, cogita, quanta tibi sit merces in salute fraterne prosperitatis. Quanto maiore^l redemptoris, divina operante gratia, per te^m cingeris corona, tanto maiore gloria coronatus stabis ante tribunal redemptoris nostri.

Misi dilectioni vestrae unam cuppam argenteam et unum olosericum et vestitum caprinum camissaleque lineumⁿ; deprecans caritatis intuitu ea modica recipere^o, magis caritatis fidele munus intendens quam specierum raritatem.

Pontificalis apex², pater Aethelharde, valet;

Omnipotens tribuat prospera cuncta tibi.

Sis decus aecclesiae, Christi praecepta secutus^p 3,

Clarus in officio, cautus in eloquio.

Sit tibi larga manus⁴, letum cor, Christus in ore,

Egregii mores et pietatis amor.

Ad te qui veniat, tristis non exeat umquam;

Sis spes^q pauperibus atque salus miseris.

^a) scilicet opus summum sacerdotis *superscripsit alia manus*. ^b) novare — navalia A 2. ^c) scilicet predicans *addidit manus alia*. ^d) dispensatorem *superscripsit alia manus*. ^e) rabie A 2. ^f) scilicet sis tu *addidit alia manus*. ^g) scilicet illa dies *addidit alia manus*. ^h) quia A 1*; scilicet illi *addidit alia manus*. ⁱ) caput A 2. ^k) om. A 1*. ^l) fidelium add. A 1*. ^m) pte A 2. ⁿ) lineo corr. in lineum A 2. ^o) respicere A 2, A 1*. ^p) sequutus A 2. ^q) pes A 2.

1) Unde apparet hanc epistolam scriptam esse post initum annum 802, quo Leo III. papa, sublato archiepiscopatu Lichfeldensi, vetera ecclesiae Cantuariensis iura confirmaverat. V. Regesta pontt. Rom. 2510 et 2511 J., cf. supra p. 412 n. 6. 2) Cf. Fortunati Carm. I, 15, 33. 3) Cf. Poet. Carol. I, 275 v. 7. 4) Cf. supra p. 46 n. 1; 183 n. 1; Poet. Carol. I, 330.